

עדות אוטנטית על קרבות השריון במלחמת יום הכיפורים: יומנו של נהג הטנק יוסף גרסיאני ז"ל שכתב מה ראו עיניו יום יום, עד שנפל בקרב במערב התעלה

לוגתנו צלחה את תעלת-סואץ בבוקר ה-16.10, עם כוח הטנקים הראשון, וסופחה לכוח הצנחנים שאיבטח את איזור ראש הגשר. בין שאר הקרבות, השתתפה הפלוגה בקרב על תחנת סרפאום, שנערך ביום ד', 17.10.

...עדות אוטנטית למהלך הקרב היא יומנו של יוסי גרסיאני ז"ל, שכתב יומן בתא הנהג במשך כל המלחמה — וגם תחת אש, עד שנהרג. הוא כתב את השיחות האחרונות דקות מעטות לפני שנהרג...

קטע זה ממכתבו של מפקד פלוגת שריון, סגן יוסי, הוא שהוליד אותנו אל המשפחה השכולה, שהעמידה לרשותנו את יומנו ואת תצלומיו של מפקד-טנק יוסי גרסיאני. בקרב האחרון שלו הוא מילא תפקיד של נהג טנק. להלן הנוסח המלא של היומן, פרט להשמטות קלות ולשמות-קוד האסורים בפרסום:

שעה 14.20 לים כבר מחפש רסיסים על הטנק — מזכרות לבית. כעת קיבלנו אוהרה מפני מטוסים מצריים. בינתיים, אין שינויים ואין תוצאות. מדי פעם אני צופה דרך הפריסקופ ומנסה לגלות חי"ר גיקים, שמא יופיעו עם טילונים וזה הסוף. זו הפעם הראשונה, שתוך כדי תודעה עצמית, אני הוגר את החגור בתוך הטנק.

ג'וקי: „זה מה שנקרא שי"ן בשי"ן“.

חיים: „זה מה שנקרא שי"ן בעי"ן“.

חיים מצהיר על הטלסקופ שלו וקובל על זה שהוא לא פייר, אחרת היינו רואים הכל, כמובן. הטלסקופ שלו מגדיל פי 700 ולפי הצהרותיו של חיים: „אני שומע איזה חי"ר יורה“.

אחרי הצהריים הורגו לחניון-היום שלנו בלי שום תוצאות מעשיות — כרגע אנו יושבים ומחויקים את הקו, אין במגמתנו לחדור הדירה עמוקה לשטח האוייב. בכל אופן, אני מתאר לעצמי, שרק אחרי שיגמרו עם הסורים יוכל צה"ל להתרכז במלוא כוחו על החזית המצרית. ברגע שזה יקרה, אין ספק שנכריע את המערכה גם פה, אך ככל שזה נמשך יותר ויותר זמן, המצרים מתגברים את הקו שלהם. אני חושש, שנצטרך לשלם מהיר גבוה יותר.

בשעות הראשונות של הלילה הופיעו בשמים שלושה עצמים בלתי מזוהים. המצרים ירו עליהם באש ג"מ. זה היה אחד המחוות היפים ביותר, ראיתי כל מכונת יריה יוצרת מין קו מקווקו בשמים, שצבעם אדום. פצצות הנ"מ מתפוצצות באוויר וזה יוצר זיקוקין מרהיבים על רקע השמים.

בהמשך לא היו מאורעות מרשימים. הלילה עבר בשקט, עם התראות פה ושם על הליקופטרים שעלולים להופיע.

באותו לילה חלם ג'וקי חלום, אך התאכזב קשות מתוכנו, בהלומנו ראה

יומנו של לנקיס בתעלה

יוסי גרסיאני ז"ל, שיומנו נאסף מן הטנק.

יום חמישי, 11.10 — היום השישי למלחמה

אנו נמצאים בחניון יום. אנו — צוות 2 מפלוגה 1, הכולל את לים, חיים, ג'וקי וקובסקי ואני — הופעלנו לכוננות חדירה. זהו היום הראשון שנחנו טראק, חלצנו נעלים וקצת ישנו. הכינותי קפה, חיממתי בשר וגם קנינו בשקם. כרגע, אני נמצא בתוך תא הנהג וכותב כל זאת. החלטתי לכתוב יומן למזכרת, כיוון שהמלחמה נמשכת ונמשכת והכל מתערבב.

אנו עדיין במצב בלימה של האוייב. הוא נערך בכמויות עצומות של כלי רכב כבדים ורכים כאחד; אלפי חי"ר גיקים — אבל נוכל להם, אין ספק. צריך רק סבלנות חמון. החבר'ה כבר מתחילים לפעמים, לקבל ג'ריבים, על שרם של המצרים ועל העזתם כלפינו.

בבוקר ניצל המג"ד מצב של רגיעה והשמיע לנו שיחה על המצב בגבולות ועל מה שאנו צריכים לעשות, ואיך צריך להתנהג — אבל אין ספק שכולנו מתחיים.

פתאום נפילת רסיסים. הפגזה. לים נשאר עם הראש בחוץ, זו פעם ראשונה שאנו מקבלים רסיסים בטנק. כמובן לים מתרעם וג'וקי — הוא ג'וקיבסקי — גם הוא מרגוז על כל הענין, כי הוא רצה לצאת לפשתן. לים ישר מציא את הראש, מסתכל על מנת הקרב שלנו ושואל בדאגה „מה עם הפלחים ז" וג'וקי: „רק זה לא...“

הבעיה הרצינית שלנו היא המעוז שממול, בגיורה המרכזית, וכרגע אנו נמצאים בעמדת תצפית כלפיו, כאשר אנו כבר השארנו שם שני טנקים שרופים.

המג"ד מדבר ברשת, צועק, נותן פקודות לבלימה, מזוהר את החבר'ה מפני הטילים ודואג שלא ישארו יתומים ותורים שכולים בעורף. אנו בתחילת התקפה, כאשר כולם נרגשים לכל דבר קטן. אנשי הצוות מברברים. חיים מברבר בקולו המעצבן, וכמובן ג'וקי הקיבוצניק עונה לו בקול מלא חשיבות, אך זה הראשון ממשך בדברי הפרשנות שלו ומתעכב ומנתח כל דבר קטן. אין ספק, טיפוס מעצבן, במיוחד אותי, שאני לפעמים טיפוס עם עצבים לא מרוסנים. ג'וקי מדליק ללים סיגריה. לים מתחיל לעשות שמח ומדבר בקולה של גולדה, כאילו הוא מוותיקי הישוב. גם אני לוקח סיגריה.

כרגע יש הפרעות בקשר ושוב חיים עם דברי הפרשנות שלו לגבי ההפרעות ברשת. מסוק בל מופיע בשטח ושוב חיים: „צריכים להביא כמה מטוסים מווייטנאם“, וליס משיב: „יהיה בסדר, נסתדר עם מה שיש לנו“.

כוח סמוך לנו מתחיל בהתקפה, אנו נועדנו לנסוע באיגוף ימני. אחרי דקה של נסיעה מרעים קולו של המג"ד: „כולם לעצור, חוזרים למקומות הקודמים, סוף“.

שוב הפגזה. הפעם נופל פגז במרחק של חמישה מטר מהטנק, וליס צורח בשמחה: „הם לא מצליחים לחסל אותי“. המג"ד מתרה על הופעת טנקים. בינתיים הכל כשורה ומנסים לעלות עוד פעם לעמדות אחרי שקיבלנו הפגזה וירדנו אחרת.

את עצמו גומר את המלחמה בשלום, אך בשובו למשק נשבה ע"י המצרים בהיותו בפרדס (בפרדס ישנו בית קברות).

היום ערב חג סוכות. לקראת חג קיבלנו חלב והיום הגיעה גם תוספת לאספקה שלנו. קיבלנו עגבניות, מלפפונים, תפוחים, בננות, סיגריות וגם גרביים והבילה ראשונה קיבלנו מהעם הדואג. בעורף, אין ספק שזה מעודד, כולל כל המכתבים וברכות על שיבה בשלום הביתה ע"י ילדי הישוב בארץ. יש לי עכשיו מעט זמן חופשי ואני מנסה לשחזר את כל מה שעבר עלי, ועלינו, מאז יום הכיפורים ועד עכשיו:

שבת, יום הכיפורים, 6.10, היום הראשון למלחמה

י שבנו כערב יום הכיפורים אצל חבר ודיברנו על מצב הכוננות. אבל מי חשב שלמחרת כבר נלך למילואים, לעמוד מול האוייב הניצחי השואף לבלותנו, וכל יום מצהיר הצהרות על רצונו להשמידנו?

באותו בוקר, כאשר ראינו את מטוסי חיל-האוויר בשמים — לא היה ספק בליבי שיקראו לי להתייצב. ואכן, בשעה 2.30 כבר הגיע האוטובוס והתחיל לאסוף אותנו. עד שלקחו אותי הייתי במתח ולא ידעתי מתי יקראו לי. קראו לשכני, הוציאו אנשים מבית-הכנסת, אבל אלי הגיעו מאוחר יחסית. הצלחתי לארגן לי את הבגדים והלבנים, אמר, כמובן, מלאה התרגשות, ואחותי עדיין לא בבית. היא עדיין מנסה לבלות את החג אצל חברה, אבל בילתה אותו במקלט (גם זו חוויה). נסענו עם האוטובוס לאסוף חברים לנשק, עברנו מבית לבית, עברנו משקים. הפרידה קשה — מי יודע מתי נחזור ומי יגיע הביתה? מה שבטוח, שאת המחיר נצטרך לשלם ומחיר זה יהיה יקר מאוד.

יום ראשון, 7.10, היום השני למלחמה

אנו כדרכנו למרכז הגיוס שלנו. מקבלים ציוד, מקבלים נשק, אבל הפלגן שורף בכל מקום, וכמובן כל הבלגן מסתדר בינתיים. הזמן עובר והיחידות שם למטה, שהן יחידות קטנות וצריכות לעכב את האוייב המתפרץ בהמוניה, לא יוכלו לעמוד במעמסה אם לא נגיע בזמן. יצאנו בבוקר דרומה, למקום שם חיכו לנו הטנקים. היינו בין האחרונים שהגיעו לפלוגה, לכן מצאנו את הטנקים מצוידים ומחומשים. יצאנו על הזחלים לכיוון הקו והגענו לפנות ערב לאזור טסה. שם הבלגן היה גדול. כך לפחות זה נראה לי. יחידות נסעו הלוך וחזור על אותו קו. אנחנו, למשל, נסענו על אותו הציור פעמיים הלוך וחזור.

באותו יום, לפני שיצאנו, שאלתי עוד את יאיר בורלס מה עם הלולים שאנו צריכים להקים והוא צריך לתת לי תשובה לקראת סוף החודש (כמובן, אם המלחמה תיגמר ואם נחזור בשלום).

ג'וקי חלם שהוא תוזר למשק בשלום, ונשבה על-ידי המצרים בפרדס (בפרדס יש בית קברות).

יום שני, 8.10, היום השלישי למלחמה

א יגני זוכר בדיוק מה קרה היום, כי אני כותב זאת אחרי כמה ימים — אבל לפי מיטב זכרוני, באחת ההתקפות שלנו על האוייב בניזורה המרכזית נפגע הסמ"פ של פלוגה 2, יוסי קליין, ונהרג.

יום שלישי, 9.10, היום הרביעי למלחמה

ג מה שהיה היום אני כותב בזכרונות מעורפלים. ביום זה, או שלאחריו, בהתקפה על המעוז שנפל בינתיים, בידי המצרים — נפגעה כל פלוגה 2. הצוותים שם כולם מתמחוור שלי. יש פצועים והרוגים ואני לא יודע מי חי ומי לא. באותם שני הימים חלצתי בפעם הראשונה את הנעלים והחצתי את הרגליים — זו היתה הרגשה נפלאה.

יום רביעי, 10.10, היום החמישי למלחמה

כ אמור, שני הימים האלה מעורפלים בזכרוני. התקפנו, ייצבנו קו, התקדמנו, חזרנו. ביום החמישי התחלתי לכתוב את היומן בהתחלת המחברת.

יום שישי, 12.10, היום השביעי למלחמה

כ בוקר יצאנו מחניון הלילה ועברנו לחניון יום, כאשר פלוגה 2 (המתוג-ברת) נמצאת יותר למטה. הבוקר למדתי משחק חדש שקבלנו בחבילה, "המשחמש", זה לא רע ואפילו מושך לשחק בו עוד ועוד (כאשר זה הולך)

לפעמים מהרהרים

על מה שהיינו יכולים לעשות בעורף עכשיו, בחג.

הוא מתאר לעצמו, שהמצרים מסוגלים גם הם למבצעים מוצלחים, ושיכוייחם לנצח טובים יותר בהיות גורם ההפתעה לצידם של התוקפים. אין ספק, שההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה, לכן, לפי מיטב הבנתי, אנו כרגע נחותים מבהיגה טקטית ומוראלית מהצבא המצרי, כי הוא קצר הצלחה, שכמותה לא היתה לו מזה 25 שנים. הוא הצליח לכבוש את כל התעלה ונוסף לכך רצועת חוף בעומק של 5 עד 10 ק"מ וזה יצר תקדים לא מבוטל, כאשר עדיין אנו נמצאים במצב של בלימה — אם כי התברר שאנו מצליחים לעשות זאת היטב.

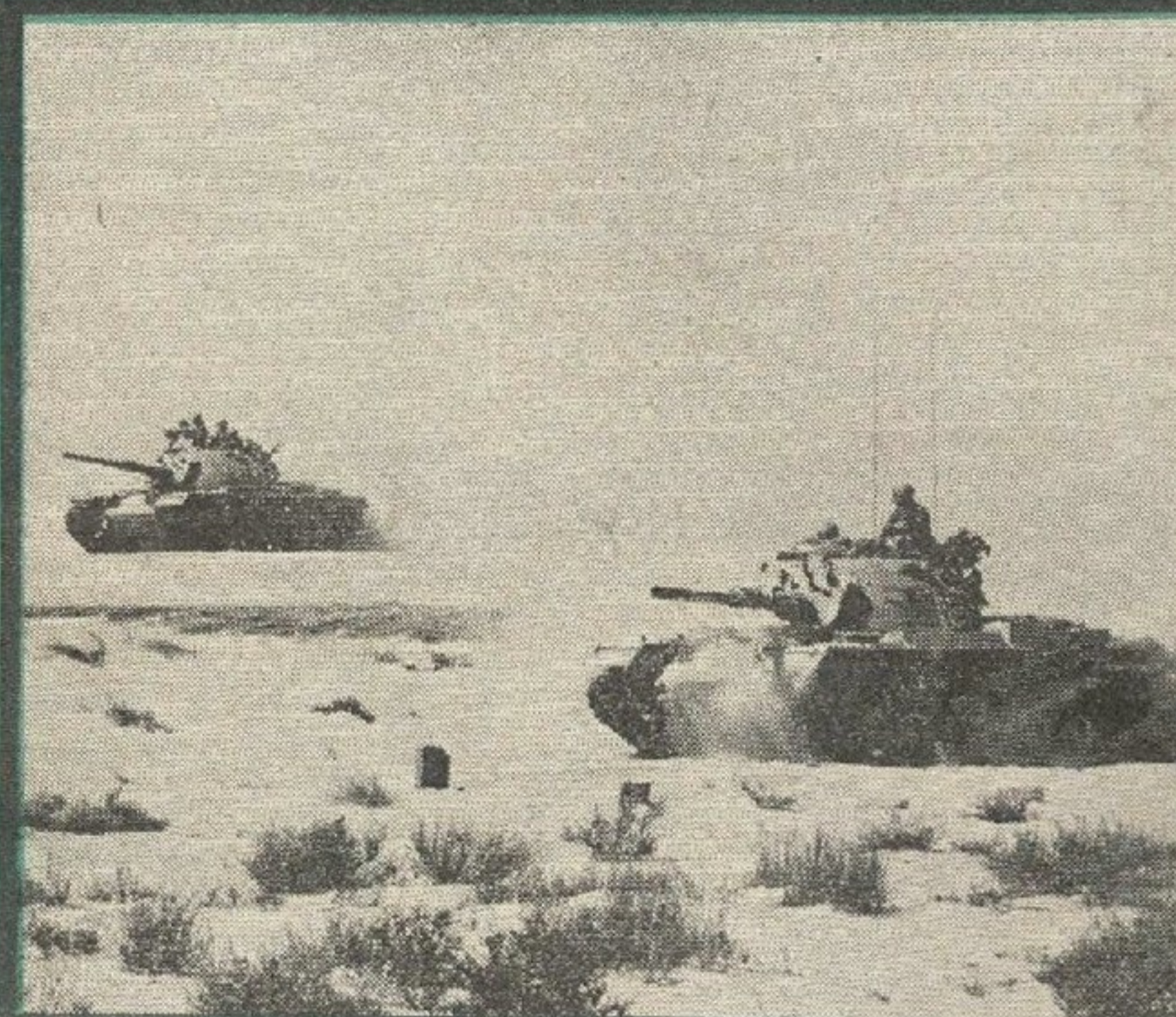
נפוצה כאן בדיחה, שלמעשה היא אמת: כל פעם שאנחנו יוצאים קדימה עם הטנקים והחורים כעבור שעה, זה נראה כאילו רצינו להתקיף את האוייב, אבל כולם אומרים במין בדיחות שכוון: „בלמנו את האוייב". אבל, למעשה, זאת המטרה. כאשר הם ראו אותנו מתקרבים הם לא ניסו להתגרות בנו. אנו חזרנו לריכוז הקודם הנמצא קצת יותר מאחור.

לנו יהיה היום קצת יותר קשה בשמירה. נצטרך לשמור כל הלילה, ארבעה אנשים, כלומר, כל הצוות וזה מקשה. אבל מה לא עושים כדי לשמור על עצמנו ולנצח? לפעמים, באים הרהורים על מה שהיינו יכולים לעשות היום בעורף. כל אחד תוכנן לו נסיעות וטיולים למשך החופש ואומר לעצמו: למה לנו מלחמה, בשביל מה, מה הם רוצים מאיתנו? אבל כולם עושים הכל תוך הכרה מלאה במצבנו וכולם בטוחים בנצחון.

השעה 20.11. מצפה לנו לילה ארוך ונקווה שהכל יעבור בשלום.

יום שבת, 13.10, היום השמיני למלחמה

א ין התפתחויות מעניינות. הכל כרגיל. ההסדרים הזמניים נכנסו כבר לשיגרה. כרגע דילגנו קצת לאחור כאשר גדוד אתר דילג קדימה ותפס

פלוגת השריון שיוסי נמנה עם לוחמיה לחמה מיום הכיפורים ועד לאיסמעיליה. יוסי על הטנק, בתצלום מלפני המלחמה. את היומן כתב תוך לחימה, עד מותו.

את מקומנו, כדי שנגנו יותר. הבוקר, בשעה 10.00 בערך, נפלו באיוור שלנו שני מטוסי אוייב, וליס ניסה לאסוף הלקים ולוהות את המטוס. הטייס לא זוהה כטייס מהאיוור שלנו, הסמלים היו שונים.

הבוקר, למרות הכל, תפסתי חרום לא-נורמלי מתחת לטנק. הורדתי נעליים וישנתי כמו תינוק. אתרי-הצהרים התקלחנו תחת מיכלית מים וקי-בלנו מנות שי. סוף סוף קיבלתי מברשת ומשחת שיניים. מהר, עם ההשכמה נתרחץ כמו שצריך. לפי השמועות, הורדו אצלנו היום, בגיורה, שני מטוסי הנטר עירקיים, לפחות אחד — בטוח. כרגע אני נמצא בתוך הטנק בכוננות ג'מ. עד הלילה, וגם הלילה, תכל עבר בשקט.

יום ראשון, 14.10, היום התשיעי למלחמה

ה כל כרגיל, כניסה לחניון יום. כרגע אנו צפויים להתקפה ואנו בכוננות יציאה מידית. הלילה עברה עלי השמירה בקלות תודות לסלט שהכנתי. הוא כלל: שתי עגבניות, שני מלפפונים, סרדינים, לימון ומלח — זה היה טעים. הלילות מתחילים להיות יותר ויותר קרים וזה אינו מעודד, כי אין לי בגדים חמים ללבוש.

היום עברו מעלינו מטוסי אוייב (החוצפה עוברת כל גבול), החבריה כבר די עצבניים וחטרי סבלנות — לשבת במקום אחד ולא לעשות כלום. הם רוצים כבר לצאת למיתקפה נגדית, שתעביר אותנו לצד השני של התעלה. בכל אופן, מצב כזה של ישיבה לא ייתכן להרבה זמן, אם לא יגמרו מהר את הסורים בצפון — זה עלול לגרום למחיר יקר מאוד, בדרום. גם ידיעות מעורפלות על הקורה בצפון ובכלל בכל הגזרות, מכניסות את החבריה לניחושים שונים שלמעשה אינם כלל בגדר האפשרי. כל הידיעות הם בנוסח: רבי-סרן שמועתי אומר... מצב כזה, לפי דעתי, אינו יכול להימשך, הוא מביא את האנשים לכלל עצבנות, וכשנצטרך אחרי-כך עציבים יותר חוקים, ספק אם יהיו לנו כאלה. אבל אנו מקווים שהמצב ישתפר וילך יותר ויותר לטובתנו.

כרגע אנו נמצאים בקרב שב"ש. משמאלנו עלינו על פלוגת אוייב והשמדנו חמישה כלים שלהם. על הגבעה נותר מחזה מרהיב של טנקים בוערים כלפידים. הכוח הסמוך עשה עבודה יפה כאשר השמיד את רובם. כרגע, גילינו כוחות בטוח 3500 לפנינו, ניסינו לירות — אבל הטווח רחוק מדי. התחלנו לירות רק על כלים בטוח 1000 עד 2000 מ'. אנהנו עולים לדפוק חי"רניקים וכלים רכים. ליס וחיים מרוצים מהצלחת הפגיעות וליס חסר סבלנות ודורש שיופיעו כבר מטרות. ליס זיהה כרגע בשמחה טנקים ואומר: „ינען רבק, נדפוק אותם! טווח 4000". (1) קצר (2) הוסף חצי ארוך, הורד רבע — אינו נראה, עברנו למעכים.

חלקו השני של היומן יפורסם בגיליון הבא של „במחנה".

ליס הפיץ שמועה שאנו עולים על המעוז. חיים מתחיל לשקשק. ג'וקי בטוח בעצמו.

וכמוכן אני ניצחתי — לטובתי היו 14 נקודות, לליס היו 6 ולג'וקי — המורה של המשחק — אפס נקודות.

כרגע השעה 7.45. כל אנשי הצוות ישנים. מכשיר הקשר מברבר, קולות הפגזים נשמעים ברקע, כיאה לימי מלחמה. היום כתבנו מכתבים הביתה, מעניין לדעת מתי הם יגיעו. לפני הצהריים תפסנו, ג'וקי ואני, יונומה והחלטנו להתקלח. הטכניקה היתה פשוטה בהחלט — כל אחד תפס ג'ריקון ותוריד על השני מים מעל הטנק לפי התור. זה היה מרענן מאוד, במיוחד שמאז יום הכיפורים לא התרחצנו וזו הפעם הראשונה שהחלטנו לבנים ובפעם השנייה גרביים. ליס בא בעקבותינו וגם הוא התקלח להנאתו.

במנות הקרב היה היום שיפור. קיבלנו איתן גם צלחות וסכר"מים לשימוש חד-פעמי ואין ספק שזה הפך את ארוחת הצהריים לטעימה יותר מהקודמות לה. קיבלנו מנות-שי ומכתבים מילדים המודים, שטורחים ושולחים אותם אלינו. אני שומר אותם כאן איתי. כן קיבלנו גם לבנים, מגבות וציוד אחר. אחרי הצהריים הגיע השקס.

בדרך פגשתי את בורלס. איגני יודע איך לתאר זאת, אבל היתה לי מן הרגשת הקלה. כל הומן השבתי, שהוא היה בין אנשי פלוגה 2, שעלו על המעוז ונכתשו להם שלושה טנקים. דרכו ידעתי על זה שדודו כבר חזר. המ"פ שלהם חזר מהטיפול. ליגאל — כנראה שתרד רגל, וקטרי שרף חצי גוף. אבל בסך הכל היתה לי מין הרגשה יותר טובה (זה קצת עצוב להגיד כך) אחרי שמרבית ההרוגים, שבעה במספר, לא היו מוכרים לי, חוץ מיוסי קליין, שעמו הייתי נפגש בכל שבת בים, וטס, שהיה איתי איש צוות כשהיינו חיילים. זה מדגדג לך שם בפנים. אבל, סך הכל, היה יכול להיות, לגבי, הרבה יותר גרוע אם היו הולכים יותר מבין החבריה שלי.

כמוכן, צה"ל השתפר היום בהספקה שלו; קיבלנו נוסף לירקות והפירות גם גבינה מוחכה, פריט חשוב מאוד.

בערב נכנסנו לחניון לילה. ליס הפיץ את השמועה שאנו עולים בערב על המעוז. חיים מתחיל לשקשק, יורד מהטנק, מפשתן ומחרבו, פשוט אין לו הרגשה טובה למות מלוכלך, וג'וקי בטוח בעצמו ואומר, שאין שום סיבה שאנו דווקא ניפגע ע"י השמלים. אבל ליס תמיד עם ההלצות שלו — כמוכן שזו היתה מתיחה — ואז נשם חיים לרווחה ומצב רוחו השתפר. כשזו קורה, הוא מדבר בלי הפסק ואני לא אוהב אנשים כאלה. האיש תוה מסוגל לדבר איתך בלי שאתה תענה לו בכלל, וזה מוציא אותי מדעתי. לפעמים אני רוצה לדבר והוא משעשע אותי באמצע ומדבר במקו קול מונוטוני, שזה ממש מביא לי נרביים. הוא אינו אוהב לעבוד. כל דבר נעשה אצלו באיטיות שיכולה לשגע פילים ותמיד סיפורי הפנטזיה בפיו.

יוסי, המ"פ, אסף את כל המפקדים לתידרוך בקשר למה שעלול לקרות הלילה. ואכן יש חשש שצנחנים שלהם יפשוטו בלילה על מיתקנים בעורף ועל ריכוזי צבא, כולל הריכוז שלנו. חיים שוב מתחיל בדברי הפרשנות: „שטויות, הם לא יופיעו פה ואם כן, אפילו לא צריכים להגיע את הטנקים, אפשר להסל אותם מהמקום". אין

המשך יומנו של נהג-הסנק יוסף גרסיאני ז"ל שכתב מה ראו עיניו יום יום, עד שנפל בקרב במערב התעלה

ליס הכין
לעצמו סלט
ירקות ואסף
כוח. אנחנו
מחכים לפקודת
הסתערות
על היעדים.

ליס אומר: "שרק לא נחטוף איזה שמל" טעון. אש. יורה קצר. פגז שני למטרת. ליס מתמרמר על הבזיון ומאשים את עצמו על שביזבו פגזים למטרה כל כך רחוקה. ג'וקי מבצע מלאי מחדש ובינתיים נותנים להם להתקרב כדי שנוכל לדפוק אותם.

כרגע, מתחילים להרביץ בארטילריה. את מיקרא תפסו טנקים ממארב מטווח 300 מ'. כרגע הוא נחלץ לאחור, נקווה שייצא משם בריא ושלם.

כרגע, מכל עוצמת הקרבות, אני מת לפשתן, אף על פי שפישתנתי כבר פעמיים היום. אין דבר, כנראה שמשוה מדגדג לי בפנים. בדרך כלל, אם אין זמן לצאת לפשתן עושים זאת בתוך תרמיל של פגז — גם זה הולך. מיקרא מתחיל להסתבך קצת ומרגיש שמנסים לדפוק אותו מכיוון צפון.

כרגע השעה 20.37 ואנו עומדים להסתער על יעדים ממולנו עם כוח חי"ר בינינו.

בזמן ההמתנה, אסף ליס כוח על-ידי זה שהכין לעצמו סלט ירקות. נוסף לסלט של אתמול יש לנו היום גם בצל. כרגע אנו מחכים לפקודת הסתערות על היעדים. לאחר זמן מסוים, כאשר ראינו שאין איש, חזרנו לריכוז והתברר, שיש שם שיירה עם ציוד גישור. מחר, תפקיד הכוח שלנו בצליחה יהיה לגרור את הלקי הגשר ולאבטח אותו. פלוגה 2 גוררת ואנחנו מאבטחים אותם.

יום שני, 15.10, היום ה-10 למלחמה

היום כולו היה מוקדש להכנות לקראת הצליחה ההיסטורית. השלמנו את כל הדברים החסרים, אכלנו ארוחת צהריים דשנה והכנו את עצמנו לקראת הצליחה. השעה 17.30. מאות כלי רכב נאספים על הציר בכיוון מערב, כיוון התעלה. פגשתי את בורלס, איחלתי לו "בהצלחה" ואני מאהל לעצמנו הרבה מזל והצלחה מלאה במבצע.

במשך כל היום ירדו מטוסים שלנו על איזור הצליחה ועל הגיזורה בכלל והפכו את כל האיזור למסך עשן גדול. הם הגיחו זוגות זוגות מכיוון מזרח למערב, בעשרות, במשך כל היום. מקווה שהם הכשירו את הקרקע לקראת הצליחה בצורה הטובה ביותר.

דברי ליס: "במלחמת יום הדין, במעמד שלפני הצליחה, ישב צוות 2 (אנחנו) ונדר על מחצית בקבוק היי"ש (קוניאק) שאם יבוא היום (ובודאי שיבוא היום) שבו נסיים חיים ושלמים מלחמה זאת — נשפוך שמחתנו במחציתו השנייה". כמו כן, לקח על עצמו רושם שורות אלה להפגיש את הצוות לתפילה הגומל.

בשעה 22.25 התחלנו לזוז. אנו נעים לפני טור הגישור הגדול כדי לחסל מוקשים, אם יש, לפני הגשר.

יוסי גרסיאני ליד הסנק. "אנו נעים לפני הטור".

יואנו של
לנקיסט
התעלה

יום שלישי, 16.10, היום ה-11 למלחמה

בשעה 0.50 אנו ממשיכים לנוע בכיוון מערב, לעבר דור-סואר, בהתקרבות איטית מאוד. השעה 3.10 ועדיין אנחנו לא קרובים למים. כרגע הגיעה מכיוון התעלה שיירה של כלי רכב עמוסי פצועים. הכוונה להכניס את ציוד הגישור בחסות החשכה, אבל המצב עדיין לא מאפשר זאת, נקווה שהכל יסתדר. בינתיים קרתה תקלה באחד מהגוררים ושוב מתעכבים. זחלמים מפנים פצועים מהקו.

השעה כבר 4.15, כנראה שלא נצלח בחסות החשכה, כי הבוקר עולה, כוחות זורמים הלך וחוזר ואנחנו עוד גוררים. כוחות השריון ושאר הכוחות הממונעים מחכים להשלמת הגשר. בינתיים מהמרים ליס וג'וקי על זמן הצליחה. ליס אומר, שהיום בצהריים אנחנו הוצים, ג'וקי אומר, שרק בלילה ניכנס לצליחה, נראה!

ניתקנו את עצמנו מהטור ואנו נעים על הציר עד דור-סואר. הצטרפה אלינו עוד פלוגה, של מכנס. בדרך על הציר נפגע המג"ד ותתפנה אחורנית. גם מיקרא נפגע ומתפנה לאחור. יוסי תפס פיקוד על הגדוד ונתן את הפלוגה לפיקוד מישנה, כנראה שהם נפגעו משמלים מכיוון צפון.

הידד, הצלחנו להגיע עד קו המים. בשטח מעורבים כוחות שלנו וכוחות אויב ויש בעיה של זיהוי הכוחות לפני שיוורים. עד עכשיו עוד לא ירינו כדור אחד והגענו למים, אנו מחכים להוראות להמשך. בדרך פיקששו אותנו שני שמלים.

עכשיו קיבלנו פקודה מהמח"ט לנוע איתו לכיוון ה"חצר", שם נמצאת נקודת הצליחה. בדרך עלינו להיזהר משדות מוקשים.

עד עכשיו עוד
לא ירינו כדור
אחד והגענו
למים. בשטח
מעורבים
כוחות שלנו
וכוחות אויב

כרגע ירדנו מעמדת-אש ובדיוק שניה אחרי זה נפל פגז במקומנו (אנחנו שלמים). הלחץ גובר בצנור השתן. אני מת לפשתן. ליס כבר השתין, פשוט, החוצה למיקרא הלך כלי. אין להם מזל. כנראה שהמט"ק של אותו כלי הלך — נקווה שלא.

כרגע נפלו שני פגזי ארטילריה מסביב הטנק שלנו בטווח חמישה מטרים. הכל תקין. סוף סוף ירדנו אחורה והצלחתי להשתין דרך התא. עכשיו יש הרגשה טובה.

עד עכשיו היו לנו שלוש מטרות. כרגע ניסו לאגוף אותנו טנקי אויב, אבל תפסנו אותם מהאגף. השמדנו שלושה טנקים, אנחנו אחד. במצב זה הלך לנו השמל צריח; בדיוק כרגע קריטי זה מנסים לחפש את התקלה, אבל עדיין לא מצאנו, בינתיים אנו מפסידים מטרות טובות. חבל מאד.

כאשר הגענו למקום רצו אלינו כל ההיירינקים שלנו, מהתחמושת, בשאלות: כמה? כולם התחילו לעזור לנו למלאות מחדש בתחמושת. כעבור שעה היינו מוכנים, אחרי שתיקנו את התקלה ונענו חורה לשדה. אבל עצרו אותנו בדרך, בטענה שמחליפים אותנו, כדי שכל הפלוגה תבצע מלאי מחדש. עברנו לאחור, ביצענו את כל הפעולות, כולל תיקונים. בריכוז פגשתי את קשת ובורלס, מקשת גודע לי שציקי ברודא נהרג, סגן (מיל). שהיה מהמהווה שלנו. חבל עליו.

השעה 6.50 בערב. התחברנו עם כוח גדול, כנראה יותר מחטיבה, ואנו נעים לכיוון מערב, לתעלה. הגענו למקום מסוים, שם עקפנו כוחות הנדסה והתפרסנו לפניהם כדי להגן עליהם מפני מספר הליקופטרים של האויב שנראו טסים באיזור.

נותנים לנו הוראות לגבי ההעברה על הדוברות. כל הגדה מלאה בכוחות שלנו.

בשעה 8.30 מחכים למח"ט, והסמג"ד מנסה להיכנס לכוחותינו ולהצטרף אלינו. קבלנו פקודה להתארגן לקראת תנועה לכיוון ה"חצר". כרגע לים ג'וקי מתרשמים מזה שלא נפגענו ע"י השמלים בדרך אל הציר.

ג'וקי ממשיך בהכרזותיו: "אני אומר לך שאנו טנק בלתי פגיע". כרגע עבר משמאלנו טנק מ"60, שהיה פגוע בחזית על מרף הטען. לים אומר, שהיו שרידים מגופו של הטען, — מראה מפחיד למדי. על המעון משמאלנו נמצא עדיין דגל מצרי. עוד מעט נוריד אותו, יהיה בסדר.

בינתיים המג"ד ומיקרא הצליחו להתפנות, אולם לגבי אחר המט"קים של מיקרא עדיין לא ידוע אם הגיע לכוחותינו המפונים. ג'וקי מתעניין בענייני נים של ממש. "האם להכניס כדור בקנה ז' הוא שואל את לים. "עדיין לא, אבל חן לי סיגרייה", עונה לים. כנראה שזה מה שמציל אצלו את המצב.

בשלב זה אנו נעים צפונה אחרי המח"ט. לפי מצב הרעמים והבומים, נראה שהקרבות הקשים על הצד המזרחי של התעלה כבר נגמרו. לפי הדיבורים בקשר מתברר, שאנו הוצים עוד מעט את התעלה לכיוון מערב. מצד צפון, בכיוון שלנו, אנו רואים תימרות עשן. כנראה כלים שלנו שנפגעו. בדרך אנו מזהים כוחות שלנו שרופים על הכביש (משאיות, טנקים, סירות קומנדו ושאר כלים). לים אומר: "ראיתי כוח ישראלי דפוק וחיללים שלנו דופקים. כאשר נעבור לצד השני — כל חיל מצרי שרואים אותו — דופקים אותו".

בעוד זמן קצר אנו עתידים לעבור לצד השני. מיקרא אינו יודע מה יהיו משימותיו כאשר יעבור ועל זאת הוא מתרעע בקשר.

השעה 9.30. אנו ממתינים על גדות התעלה. יוסי בישר לנו, שגדוד אחד שלנו כבר נמצא מהעבר השני. אנו ננוע לצד השני לכיוון שדה התעופה שנמצא כשני ק"מ מערבה מהגשרים — שם ניערך מחדש ונמשיך בתנועה לכיוון מערב.

כרגע נותנים הוראות לגבי ההעברה על הדוברות. כל הגדה מלאה בכוחות שלנו. מימין לנו תוחחי נ"מ, ציד הנדסי כבד. כרגע חיים מזהה את אריק שרון ואת צ"צ, לפני הכלי של נעים — משוחחים עם המח"ט. משמאלנו, על הסוללה שוכבים שלושה שבויים.

כרגע הסגן עובר אותו. בינתיים אחד הטנקים פרס זחל ואנחנו עוזרים לו להיגרר בלי הזחל. הסגן כבר עבר את הגשר, בינתיים יורד על האזור מטר כבד של ארטילריה. הסמג"ט מתכוונן לעבור על הגשר. הסגן נמצא בתוך האזור החקלאי ואינו מסוגל לראות לטווחים רחוקים. המקום משרה כך הרגשה כאילו אתה בווייטנאם. הכל מלא עצים, שדות וקני סוף.

אנחנו נהיה הכוח הראשון שיחצה את תעלת המים המתוקים באזור שלנו. אנו מחכים שתיגמר הארטילריה, כדי שנוכל לגרור את הטנק פרוש הוחל למקום בטוח. בינתיים החלטנו לנסות ולתקן אותו במקום. זה לקח לנו שעה. לאחר מכן הצטרפנו לגדוד חי"ר ואנו סורקים את מסילת הרכבת. תפסנו עמדות לכיוון מערב ואנו ממתינים.

מולנו נמצאים מאות חיילים מצריים. אנו דופקים אותם והם בורחים לכל הכיוונים.

אנו עומדים כמו יוקים על המסילה בטווח של 300 מ' מאיתם. אחרי מטח האש הבחנו בפצועים. אנו דופקים מטרות בשטח. בינתיים, החליט המג"ד לכבוש את תחנת הרכבת בסרפאום ואנו נערכים לקראת זאת. יש חשש לטנקים מצריים באזור. בהסתערות, הדבר המסוכן ביותר הוא שיופיעו כאן בוזקאים ואז אנו נמורים.

חיים עושה בושות. הוא לא פוגע במטרות. עברו כ-10 משאיות והוא לא הצליח לפגוע בהן. עבר גם טנק והוא לא הצליח לפגוע בו. תוכנית ההתקפה על התחנה: אנו ננוע במהירות על המסילה, והצנחנים שמאחורינו יטהרו את התחנה.

כאן נפסק יומנו של יוסי גריסיאני.
את סוף הסיפור השלים סגן יוסי, המ"ט:

בשעות לפני הצהריים של יום רביעי, 17.10, צורפו שני טנקים מהפלוגה בפיקודו של לים, לכוו צנחנים שסרק את האיזור מצפון לראש הגשר, לאורך מסילת הברזל.

Handwritten text in Hebrew, likely a diary entry or a report, written in a cursive script. The text is dense and covers most of the right page of the photograph area.

"ליס אומר שהיום צהריים אנחנו הוצים את התעלה. ג'וקי אומר, שרק בלילה ניכנס לצליחה".

"החברה רוצים לצאת כמיתקפה". דף מהיומן.

יוסי חזר לטנק להביא מים לפצועים. ראינו אותו חוזר ופתאום נראה מועד ונופל.

השעה 9.15. אנו מוכנים לעלות על דוברת לכיוון הצד המערבי. מימינו נמצאים שלושה נגמשים של הפיקוד (אריק ושות'). ואנו מחכים לדוברת. כרגע אנו על הדוברת מוכנים לעבור. מחכים שהטנק השני יעלה. אנו עוברים את התעלה וליס: "השאלה אם נחזור בו עוד פעם".

ג'וקי: "בטח, תחזור באוויר".
ליס: "אל תכתוב פה שום דבר, שמעת ז'?"
אנו מקבלים הודעה, שכל החי"ר בשטח שבצד השני הם שלנו. אף אחד לא יורה.

אנו נמצאים בצד השני! השעה 10.10. הנוף שונה לחלוטין. מלא בעצים ובדקלים, ממש יפה, חבל שזה לא היה בצד שלנו. בשטח מסתובבים עדיין חיילי אויב, מנסים להימלט על נפשם. פה ושם שומעים יריות צלפים. אנו ממתינים להמשך תנועה, מוותרים מתקיפת מטוסים. כרגע שקט באיזור, אנו נמצאים במקום מחורבן, בתוך חורשה עבותה ואיננו יכולים לצדד ולהילחם בתוך היער. לטובת הערבים נכנסו למערכה גם מיראזים לוביים והם חגים מעלינו מדי פעם בפעם.

חיכינו עד השעה 18.00 ואז התחלנו לנוע לכיוון דרום, הגענו לשדה התעופה, ונכנסנו להניון לילה.

יום רביעי, 17.10, היום ה-12 למלחמה

השכם בבוקר, לא היתה פעילות מיוחדת. יוסי ועוד שני כלים יצאו לכיוון צפון להתחבר עם כוח חי"ר. סגנו עם שני כלים יצא עם פלוגת חי"ר להשתלט על גשר בליל.

כשהגיע הכוח כק"מ אחד דרומית לתחנת סרפאום, הוא נתקל במיתחם אויב גדול, שממנו נפתחה אש תופת. הטנק של לים, שנע ראשון, השיב באש. מסקד הכוח החליט לפרוץ קדימה — ותוך כדי כך ספג הטנק פגיעה מג"ט בחלקו האחורי של הצריח. שלושה אנשי הצריח נפצעו וניכחו מהאש שהת" לקחה בצריח. הטנק עצמו נעצר ודומם מעוצמת הפגיעה. הטנק השני, שנע מאחור, פרס זחל ונישאר תקוע גם הוא תחת אש אויב.

מאחר שפרצה אש בצריח הורה לים לצוות לנטוש ותם תפסו מחסה בחצר של בית ממזרח למסילה. ליד הצוות נאספו עוד מספר פצועים מכוו הצנחנים. מאחר שלא היו מים לפצועים בכלל ולפצועי הכוויות — חזר יוסי, שלא נפצע, לטנק, כדי להביא מים לפצועים, וכל זאת למרות שהטנק עמד חשוף לאש האויב. יוסי הצליח להגיע לטנק. ראינו אותו חוזר עם גריקן מים אך פתאום נראה מועד ונופל אחר כך התברר שהוא נפגע בראשו מכדור.

לעזרת הכוח שנתקע באיזור התחנה הגיע כוח צנחנים נוסף, עם שאר הפלוגה שלנו, ולאחר קרב קשה הצלחנו לחלץ את הכוח. לים שנפצע בידו חזר לטנק הפגוע והצליח להחזירו לכוחותינו.

ליס, שידע כי יוסי כתב יומן — לקח אותו איתו, אך בשעה שפונה לבית-החולים, נשאר היומן בשדה התעופה עם שאר החפצים שנלקחו מהטנק. אחד הרופאים מצא את היומן והעבירו למשפחה.

הפלוגה המשיכה להתקדם עם הצנחנים עד סוף המלחמה, עד למבואותיה הדרומיים של איסמעליה.